

"Vilsen"

Thron Ullberg på Galleri Sågverket i Rö

Fotografen Thron Ullberg berättar på vernissagen av sin utställning "Vilsen" en rafflande historia om hur han kom över en packe polaroidfilmer. På E-bay sa sig en serbisk man, numera bosatt i Los Angeles, ha 100 paket Polaroid 665 till försäljning. Något Thron Ullberg hett eftertraktat och genast nappade på. Mannen lovade fixa så de inte skulle förstöras i flygets säkerhetskontroller. Långt om länge och väldigt tidigt en söndagsmorgon ringde han så äntligen för överlämning av försändelsen. Det skulle ske i Kungens kurva, dit Thron åkte och möttes av ett gäng uppumpade män med korslagda armar. Snopet sänkte de garden först då han packat upp och visat dem innehållet i paketen. De hade förstås trott att det var högexplosiva och mycket förbjudna varor de hade lyckats smuggla in, inte gammal, utgången polaroid.

Utställningen på det nyöppnade Galleri Sågverket i Rö, strax utanför Härnösand, visar tjugo bilder tagna med just dessa polaroidfilmer. Det blir en speciell dov och mycket intressant färgton över motiven, där de mättade färgerna med den gulaktiga hinnan på vissa ställen spricker och ger oväntade mönster. Ute i kanterna ser det ut som om färgerna blöder och rinner utanför ramen. Även kanten ser speciell ut, som fnasig, intorkad tejp. Alla bilderna i utställningen har svarta ramar, som ger en kul tittskåpskaraktär.

Det var när Thron Ullberg oväntat träffade en tjugoåring, som påminde om honom själv i den åldern, som serien "Vilsen" kom till. Han tog de utgångna polaroiderna och satte in tjugoåringen som modell i väl valda, något mytiska svenska landskap - Ale stenar, Ölandsbrons fäste osv. Vad vi ser är tjugo tablåer med en ensam människa i blickfånget, oftast med ryggen mot betraktaren och blicken ut åt sidan. Varje bild har en utmanande pose. Kroppen som lutar i en livsfarlig vinkel, sitter på en tunn ishinna med en frusen sjö under sig eller hänger upp och ner, endast fastsatt med ena foten i ett träd. Inte utan att man börjar tänka på de fornnordiska gudarna. Den uppochnervände påminner om magins, vishetens, krigets och dödens Oden, som i sju dygn hängde så i Yggdrasils trassliga grenar.

En ung människas vilsna våghalsighet och ibland sjuka drift att skada sig själv, tycker jag mig se i de tjugo bilderna. Även den igenkännande blicken av ömhet, humor och oro från en som varit där och vet hur det känns att vara sårbar och ung, anas.

I utställningen finns även Thron Ullbergs tre fotoböcker, "Egenart", "Framkallat" och "Celina and Me", till försäljning eller bläddring på plats. Alla tre visar vilken egensinnig, fri och tekniskt skicklig fotograf Thron Ullberg är. "Egenart" med texter av Markus Dencker innehåller porträtt av nio udda konstnärer bl a Channa Bankier, Lars Wilks och Erland Cullberg. Förutom att Markus Denckers texter har en ovanligt fin ton av förundran och intensivt lyssnande, så är konstnärerna fotograferade med en varm lekfullhet som faktiskt tycks ha smittat av sig på den avfotograferade. Man anar en samhörighet, respekt för varandra och även en klar och psykologisk blick från fotografen. Thron Ullberg anses inom yrkeskåren som en av Sveriges allra främsta porträttfotografer och har förutom böcker och utställningar även uppdrag att förse Nationalmuseet och Gripsholms slott med nytagna porträtt, alltid tagna med analog kamera och i storformat.

Text: Karin Lundqvist

Foto: Jonas Lundqvist